

SYLABUS
dotyczy cyklu kształcenia 2024/25-2025/26
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2024/25

1. Podstawowe informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Analiza sztuki współczesnej
Kod przedmiotu*	2
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Sztuk Pięknych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Sztuk Pięknych
Kierunek studiów	Sztuki Wizualne
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok (1 semestr)
Rodzaj przedmiotu	Podstawowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	dr Anna Steliga
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	sem. 1: dr Anna Steliga

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	30								3

* - godziny realizowane w ramach rozszerzenia przedmiotu

1.2. Sposób realizacji zajęć

✓ zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną w sem.: 1

egzamin w sem.: 1

2. Wymagania wstępne

student powinien posiadać podstawową wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte na przedmiotach: historia sztuki i teoria sztuki

3. cele, efekty uczenia się, treści Programowe i stosowane metody Dydaktyczne

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zajęcia prezentują sztukę współczesną przy uwzględnieniu rozmaitych uwarunkowań związanych z jej powstawaniem, funkcjonowaniem, a także oddziaływaniem na odbiorcę.
C2	Studenci będą mogli zaznajomić się z wiodącymi stylami i kierunkami w zakresie sztuk wizualnych na przestrzeni XX i XXI wieku, z dziełami i twórczością najbardziej reprezentatywnych artystów oraz poznać opiniotwórcze i kreatywne ośrodki, galerie oraz muzea.
C3	Celem zajęć jest nabycie podstaw wiedzy o sztuce współczesnej polskiej i światowej.
C4	Celem jest zdobycie narzędzi metodologicznych do interpretacji utworów multi- i intermedialnych i osadzanie ich w aktualnym kontekście kulturowym oraz społecznym.
C5	Student nabywa umiejętność świadomej, zbiektywizowanej analizy funkcjonowania dzieł multi- i intermedialnych.
C6	Przedmiot pozwala na integrację wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin i łączenie ich w procesie twórczym, świadomy wybór strategii postępowania i argumentacji.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Rozróżnia kierunki sztuki drugiej połowy XX wieku i początku XXI wieku. Student wskazuje i tłumaczy różnorodność zjawisk w sztuce współczesnej (np. event, videoart, sztuka nowych mediów, happening, performance itp.)	K_Wo2
EK_02	Student rozpoznaje dzieła najważniejszych reprezentantów sztuki tego czasu na świecie i w Polsce. Zna charakterystykę środków ekspresji artystycznej rozwijanych od czasów neoawangardy do dziś. Potrafi analizować, interpretować i oceniać dzieła sztuki współczesnej w kontekście historii sztuki i współczesnej kultury.	K_Wo3
EK_03	Student ma umiejętność elastycznego myślenia i potrafi krytycznie wyrażać swoją opinię, a także podjąć refleksję na tematy naukowo-artystyczne w formie wystąpienia pisemnego z wykorzystaniem technik multimedialnych lub ustnego.	K_Uo6

EK_04	Student przejawia postawę aktywnego uczestnictwa we współczesnej kulturze wizualnej i czyni to bezstresowo. Ma zdolność do samodzielnego i krytycznego myślenia także podczas własnych działań twórczych.	K_Ko4
EK_05	Posiada umiejętność formułowania idei posługując się analizą i interpretacją oraz kompetencje do tworzenia własnej, niezależnej, krytycznej opinii	K_Ko5

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Czym jest sztuka współczesna? Próba znalezienia definicji. Prezentacja definicji sztuki z XX w. (m.in. definicje: nominatywna, kontekstualna, instytucjonalna, postmodernistyczna, alternatywna, rezygnacja z definicji).
Prezentacja zarysu problemów sztuki współczesnej w ujęciach wybranych teorii sztuki rozszerzonych o materiały ikonograficzne (w tym filmowe) i teoretyczne z innych źródeł.
Analiza sztuki współczesnej polskiej od 1945 roku do roku 1955. Socrealizm w sztuce polskiej.
Analiza sztuki współczesnej polskiej lat sześćdziesiątych. M.in. informel i sztuka abstrakcyjna. Galeria Foksal
Analiza sztuki współczesnej polskiej lat siedemdziesiątych. M.in. sztuka konsumpcyjna i postkonsumpcyjna.
Analiza sztuki współczesnej polskiej lat osiemdziesiątych. M.in. motywy w sztuce i przedstawiciele, działalność grup np. Łódź Kaliska, Gruppa, Koło Klipsa, Luxus, oraz Pomarańczowa Alternatywa.
Analiza sztuki współczesnej polskiej lat dziewięćdziesiątych. Zjawisko sztuki krytycznej. Wybrani przedstawiciele (np. Kozyra, Żebrowska, Libera, Żmijewski, Klaman). Sztuka i religia.
Analiza sztuki współczesnej polskiej lat dwutysięcznych. M.in. „sztuka banalna”, sztuka feministyczna, sztuka po-Zagładowa. Wybrani artyści i ich dzieła.
Analiza sztuki współczesnej polskiej pierwszej dekady XXI wieku. Polscy młodzi artyści na rynku światowym.
Zapoznanie z wybranymi interpretacjami sztuki współczesnej uznanych autorytetów humanistyki, dokonanie słownej i pisemnej analizy zaproponowanych materiałów ikonograficznych np. na podstawie sylwetek wybitnych współczesnych artystów m.in. Sasnała, Althamera, Sosnowskiej, Sawickiej. Fenomen grupy The Krasnals.
Analiza sztuki współczesnej światowej – omówienie zjawisk i grup powstałych po 1945 roku.
Prezentacja wybranych sylwetek artystów światowych z szerokiego spektrum działań artystycznych tj. performance, sztuka ziemi, malarstwo, rysunek, rzeźba, grafika, nowe media.
Prezentacja przygotowanych przez studentów analiz wybranych zdarzeń nowej sztuki. Planowane omówienie m.in. następujących dzieł: Fontanna M. Duchamp, 1917, Cicho, J. Cage, 1952, Pomnik przyrody, Sonfist, od 1956 do dziś, Mała Sparta, I. F. Finlay od 1966 do dziś, Muzeum-rzeźba, O. Hansen, 1966, Wydeptana linia, R. Long, 1967, Niebieski pasek, E. Krasinski, 1968-2004, Zamknięta galeria, R. Barry, 1969, Magiczna kostka, C. Meireles, 1969-1970, Spiralna grobla, R. Smithson, 1970, Miasto, M. Heizer, od 1972 do dziś, Uwierzyć w dąb, M. Craig-Martin, 1973, Artysta z piłą, G. Matta-Clark, 1974, Rozmowa z kojotem, J. Beuys, 1974, W poszukiwaniu cudownego, B.J. Ader, 1975, Ścienne malarstwo, A. Szewczyk, 1976-1978, Pole błyskawicowe, W. de Maria, 1977, Szklarnia, A. Geva, 1977, Ubranie wyspy, Ch. i J. Claude, 1980-1983, Bez dachu nad głową, T. Hsieh, 1981-1982, Dziwny dom, G. Schneider, 1985-1997, Papierowy deszcz, R. Signer, 1987, Bieg rzeczy, P. Fischli i D. Weiss, 1987, Słodki portret, F. Gonzalez_Torres, 1991, Niewidzialne Królestwo, L. Elggren i C. M. von Hausswolff, od 1992 do dziś, Szczurzy król, K. Fritsch, 1993, Wyjście z galerii, P. Althamer, 1995, Supergaz, Superflex, od 1996 do dziś, Zatopiony grób, J. Wall, 1998-2000, Uprawa sztuki, R. Tiravanija, od 1998 do dziś, Dziewczynka z komputera, P. Parreno i P. Huyghe, 1999, Głodna

maszyna, W. Delvoye, 2000, Śnieżne kule w środku lata, A. Goldsworthy, 2000, Kiedy wiara przenosi góry, F. Alys, 2002, Jerozolima w Warszawie, J. Rajkowska, 2002, Słońce dla Londynu, O. Eliasson, 2003, Dźwiękowy spacer, J. Cardiff, 2004, Pocałunek, T. Sehgal, 2004, Nie ma mnie, A. Grzeszczykowska, 2005, Szopałódkaszopa, S. Starling, 2005, Zwierzyńiec, P. Piwvi, 2006, Pulsujący pokój, R. Lozano-Hemmer, 2006, Świnki i żółędzie, I. Winkler, 2006, Upiór w muzeum, R. Kuśmirowski, 2006, Eksperyment Zjeżdżalnia, C. Holler, 2006, Wieloryb książkowy, G. Orozco, 2006, Jeden do jednego, M. Sosnowska, 2007, Zgubione odbicie, S. Philipsz, 2007, Kacza przeprowadzka, C. Gaillard, 2008, Ziarna słonecznika, A. Weiwei, 2010 czy też Posklejany zegar, Ch. Marclay, 2010 oraz wybrane działania z ostatnich lat.

Praca z tekstami na temat sztuki współczesnej m.in. o roli ciała w sztukach plastycznych, o sztuce feministycznej, o sztuce homoseksualnej.

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Formy zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Dyskusja, referat, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, egzamin ustny.	w
EK_02	Dyskusja, referat, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, egzamin ustny.	w
EK_03	Dyskusja, referat, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, egzamin ustny.	w
EK_04	Dyskusja, referat, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, egzamin ustny.	w
EK_05	Dyskusja, referat, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, egzamin ustny.	w

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Obecność na zajęciach i aktywny w nich udział, przygotowanie prac pisemnych, zaliczenie z oceną na podstawie prac zaleconych do wykonania.

Ocena bdb: pełne przyswojenie wiadomości objętych programem, uzupełnianie informacjami z innych źródeł (np. z branżowych pism o sztuce czy z literatury uzupełniającej); czynny udział w zajęciach, dociekliwość podczas wspólnej interpretacji prezentowanych obiektów pod kątem ich form, znaczeń i

emocjonalnego oddziaływania; kompletne wykonanie ćwiczeń obligatoryjnych; ogólne, zauważalne zainteresowanie sztuką (np. student np. prenumeruje pisma o sztuce, kolekcjonuje książki o sztuce, uczęszcza na wernisaże):

Ocena + db: pełne przyswojenie wiadomości objętych programem, uzupełnianych samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami na temat stanowiący przedmiot nauczania; aktywny udział w zajęciach i dyskusjach związanych z prezentowanymi obiektami pod kątem ich form, znaczeń i emocjonalnego oddziaływania; staranne wykonanie ćwiczeń obligatoryjnych i zaangażowanie w wykonanie zaleconych prac.

Ocena db: pełne przyswojenie wiadomości objętych programem: skupiony udział w zajęciach, gotowość i zdolność zabierania głosu w dyskusjach o prezentowanych obiektach, ewentualnie po zachęcie ze strony nauczyciela, staranne wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych i zaangażowanie w wykonanie zalecanych prac.

Ocena + dst: średnie opanowanie materiału objętego programem (luki w wiadomościach o charakterze szczegółowym). Gotowość zabierania głosu w dyskusjach o prezentowanych obiektach, przede wszystkim w odniesieniu do ich formy, po zachęcie ze strony nauczyciela; poprawne wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych.

Ocena dst: luki w wiadomościach objętych programem, z szansą ich wypełniania (ewentualnie przy pomocy nauczyciela). Bierność podczas dyskusji o prezentowanych obiektach. Zgodne z podstawowym tematem, ale niestaranne wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych.

Ocena ndst.: spore luki w wiadomościach objętych programem, trudne do uzupełnienia (notoryczne nie przygotowywanie się do zajęć). Bierność w zajęciach. Brak zainteresowania przedmiotem. Niewłaściwe wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	40
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Chrzanowska-Pieńkos J., Pieńkos A., *Leksykon sztuki polskiej XX wieku*, Kurpisz, Poznań 1996.

Ferrari S., *Sztuka XX wieku. Kierunki, twórcy, kontrowersyjne zjawiska artystyczne, nowe środki wyrazu*, przeł. H. Borkowska, Arkady, Warszawa 2002

Piotrowski P., *Znaczenia modernizmu. W stronę sztuki polskiej po 1945 roku*, Rebis, Poznań 1999.

Rottenberg A., *Sztuka w Polsce 1945-2005*, Stentor, Warszawa 2007.

Thompson J., *Jak czytać malarstwo współczesne. Od Courbeta do Warhola*, przeł. J. Holzman, Universitas, Kraków 2006.

Sienkiewicz K., *Zatańczą ci, co drżeli. Polska sztuka krytyczna*, Kraker, MSN Warszawa-Kraków, 2014.

Sienkiewicz K., *Patriota Wszechświata, O Pawle Althamerze*, Kraker, MSN Warszawa-Kraków, 2017.

Luba I., *Dialog nowoczesności z tradycją*, Warszawa 2004

Juszkiewicz P., *Od rozkoszy historiozofii do „Gry o nic”. Polska krytyka artystyczna czasu odwilży*, Poznań 2005.

Jedlińska E., *Polska sztuka współczesna w amerykańskiej krytyce artystycznej w latach 1984-2002*, Łódź 2005.

Art Now 1, wydawnictwo Taschen

Art Now 2, wydawnictwo Taschen

Art Now 3, wydawnictwo Taschen

Czartoryska U., *Od pop-artu do sztuki konceptualnej*, Warszawa 1973.

Kluszczyński R.W., *Spółeczeństwo informacyjne. Cyberkultura. Sztuka multimedialna*, Kraków 2001 (wydanie 2: 2002).

Kowalska B., *Sztuka w poszukiwaniu mediów*, Warszawa 1985.

Krakowski P., *O sztuce nowej i najnowszej*, Warszawa 1981.

Literatura uzupełniająca:

Ludwiński J., *Sztuka w epoce postartystycznej*, Pokaz 2001, nr 32

Wilkoszewska K., *Wariacje na postmodernizm*, Kraków 2000

Sztuka dzisiaj. Materiały Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Warszawa, listopad 2001, pod red. M. Poprzęckiej, SHS, Warszawa 2002.

Margolis J.: *Czym, w gruncie rzeczy, jest dzieło sztuki?*. Kraków, Universitas 2004.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej